

Výživné v České republice

Základní zákony

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník v platném a účinném znění (dále jen „OZ“), zejména pak ustanovení:
§910 a následující OZ a (dále) související ustanovení OZ

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném a účinném znění
- § 196: Zanedbání povinné výživy, trestní sazby a podmínky trestného činu
- § 196a: Soudem uložená přiměřená omezení nebo povinnosti, např. omezení, aby se pachatel trestného činu zanedbání povinné výživy
- § 197: Ustanovení „účinné lítosti“ při neplacení výživného

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád v platném a účinném znění (dále jen „OSŘ“), zejména pak ustanovení:
- Hlava II: Rozsah srážek ze mzdy
- § 263: odst. 3 OSŘ; ustanovení uvedené se týkají konkrétního způsobu exekuce - srážek ze mzdy
- § 279: Přednostní pohledávky
- § 279 (2, a): Výživné jako přednostní pohledávka

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti a o změně dalších zákonů (dále jen „exekuční řád“), zejména pak:
- § 71a: Exekuce řídicího oprávnění při vymáhání výživného na nezletilé dítě
- § 90: Odměna exekutora

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a jeho řešení v platném a účinném znění (dále jen „insolvenční zákon“), zejména pak:
- § 169 (e): Výživné jako přednostní pohledávka uspokojovaná v plné výši

Základní životní situace

Dítě je nemanželské - To na vyživovací povinnost nemá vliv, ta vzniká narozením potomka. Důležité je ovšem určení otcovství.

Partner/ka je nezaměstnaný/nezaměstnaná - Na vymáhání to vliv nemá, pokud má dlužník v ČR majetek či jiný příjem, případně je možné provést exekuci na některé pobírané sociální dávky.

Partner/ka je v insolvenci - Skutečnost lze jednoduše prověřit v insolvenčním rejstříku (isir.justice.cz). Výživné se uspokojí na základě žádosti rodiče jakožto přednostní pohledávka, a to u osoby, která má dispoziční oprávnění s majetkovou podstatou (u dlužníka v případě oddlužení a u insolvenčního správce v případě konkurzu).

Partner/ka není občan/ka ČR - Má-li dlužník majetek v ČR, není problém dlužné výživné vymáhat. Pokud dlužník v ČR majetek nemá, v ČR zároveň nežije a nepracuje, mají rodiče možnost obrátit se bezplatně na Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (www.umpod.cz), který se na základě výzvy pokusí s příslušnými úřady dané země domluvit, aby věc začaly řešit.

Partner/ka je ve výkonu trestu - Na vymáhání to vliv nemá, má-li dlužník v ČR majetek.

Lze výživné vymáhat zpětně? - Pokud má rodič samoživitel rozsudek, určující povinnost hradit výživné, lze jej vymáhat až 10 let od splatnosti jednotlivého výživného. Pokud bude rodič kvůli neplacení výživného teprve podávat návrh na určení výživného, lze požadovat výživné až 3 roky zpětně.

Je možné vymáhat výživné pro dítě nad 18 let věku? - Ano, pokud se jedná o nezaopatřené dítě (není se schopno samo žít).

Partner/partnerka nechce doložit příjmy - Odmítne-li rodič doložit své příjmy (např. z podnikání) či zatají-li příjem, resp. je na prokazatelném příjmu, který je podstatně nižší, než jeho reálný příjem, soud může předpokládat příjem 25násobku životního minima (cca 85 000 Kč).

Průměrné výživné

Průměrné výživné udávané ČSÚ za rok 2014.
Může sloužit k orientačnímu odhadu budoucího výživného.

Věk dítěte	Povinnost platit určena	
	matce	otci
0 – 5 let	1 340 Kč	2 836 Kč
6 – 10 let	1 550 Kč	3 204 Kč
11 – 14 let	1 650 Kč	3 529 Kč
15 – 18 let	1 971 Kč	3 866 Kč

Výměr výživného

Metodická tabulka pro určování výše výživného soudci - tabulka není závazná, soud vždy přihlíží k finanční situaci v neúplné rodině i na straně povinného.

Věk dítěte	Výživné z čisté mzdy
0 – 5 let	11 – 15 %
6 – 9 let	13 – 17 %
10 – 14 let	15 – 19 %
15 – 17 let	16 – 22 %
18 a více let	19 – 25 %

Srovnání nejčastěji volených postupů při dlužném výživném

způsob	náklady	nutné dokumenty	úspěšnost*	první splátka
Advokát / Advokátní kancelář	Advokátní tarif	Advokát volí dle vlastního uvážení některou z níže zmíněných cest, účtuje si hodinovou sazbu za svou práci a konzultace.		
Policie ČR	zdarma vždy 😊	- rozsudek o stanovení výživného s vyznačenou doložkou právní moci a vykonatelnosti, rozsudky, kterými se výše výživného upravovala, rodný list dítěte, doklady o případných úhradách výživného (výpisy z účtu, ústřížky složenek...), další doklady - rozsudek o rozvodu manželství, potvrzení o studiu, rozhodnutí opatrovnického soudu atd., doklad totožnosti	Policie nemůže výživné vymáhat - peníze matce tedy nezajistí, zajistí pouze potrestání viníka 😞	
Zajištění soudního výkonu rozhodnutí	zdarma vždy 😊	vykonatelný rozsudek stanovující výši výživného s vyznačenou doložkou právní moci a vykonatelnosti, doklad totožnosti, přehled plateb a dluhů na výživném soud při vymáhání výživného na nezletilé dítě poskytne pomoc při zjišťování bydliště povinného, doklad totožnosti	4% 😞	3 měsíce a více
Asistované vymáhání	zdarma vždy 😊	rozsudek na výživné, přehled plateb a dluhů, doklad totožnosti 😊	65 %* 😊	3 měsíce a více
Vymáhání soudním exekutorem	pouze v případě úspěšného vymožení zdarma, jinak dle tarifu 😞	vykonatelný rozsudek stanovující výši výživného s vyznačenou doložkou právní moci a vykonatelnosti, přehled plateb a dluhů na výživném, doklad totožnosti	60 %*	3 měsíce a více

* úspěšnost alespoň částečného vymoženého dluhu